

32004R0631

6.4.2004

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

L 100/1

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 631/2004
z 31. marca 2004,**

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva a nariadenie Rady (EHS) č. 574/72, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71, pokiaľ sa týka vyrovnania práv a zjednodušenia postupov

(Text s významom pre EHP a pre Švajčiarsko)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 42 a 308,

so zreteľom na závery zo zasadnutia Európskej rady v Barcelone v dňoch 15. a 16. marca 2002 týkajúce sa vytvorenia európskej karty zdravotného poistenia,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po konzultácii s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 Zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Podľa záverov zo zasadnutia Európskej rady v Barcelone v dňoch 15. a 16. marca 2002 by európska karta zdravotného poistenia nahradila v súčasnosti používané papierové formuláre potrebné pre zdravotné ošetrenie v inom členskom štáte. Komisia bola vyzvaná, aby predložila návrh s týmto výsledkom pred jarným zasadnutím Európskej rady v roku 2003. Takáto karta by zjednodušila postupy.
- (2) Aby sa dosiahol a dokonca predstihol tento cieľ optimalizáciou výhod poskytovaných európskou kartou zdravotného poistenia pre poistené osoby a inštitúcie, sú potrebné určité zmeny nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva ⁽³⁾.

- (3) Nariadenie (EHS) č. 1408/71 v súčasnej dobe zabezpečuje prístup k rôznym typom vecných dávok pri dočasnom pobyte v členskom štáte inom, ako je príslušný štát alebo štát trvalého pobytu v závislosti od kategórie, do ktorej poistená osoba patrí, a robí rozdiel medzi „okamžite potrebnou starostlivosťou“ a „potrebnou starostlivosťou“. Kvôli väčšej ochrane poistených osôb je potrebné urobiť opatrenie, aby sa uviedli do súladu práva všetkých poistených osôb so zreteľom na prístup k vecným dávkam počas dočasného pobytu v členskom štáte inom ako je štát, v ktorom je príslušná osoba poistená alebo má trvalý pobyt. Za týchto podmienok všetky poistené osoby sú oprávnené na vecné dávky, ktoré sa stávajú nutnými z lekárskeho dôvodu počas ich pobytu na území iného členského štátu, berúc do úvahy povahu dávok a očakávanú dĺžku pobytu.

- (4) Je dôležité, aby boli podniknuté všetky opatrenia, aby sa zabezpečilo riadne vykonávanie článku 22 ods. 1 písmena a) bodu i) vo všetkých členských štátoch so zvláštnym odkazom na poskytovateľov starostlivosti.

- (5) Pre určité druhy trvalého ošetrovania vyžadujúce osobitnú infraštruktúru, ako je dialýza, je pre pacienta dôležité, aby liečenie bolo dostupné počas jeho pobytu v inom členskom štáte. V tejto súvislosti správna komisia zostaví zoznam vecných dávok, ktoré podliehajú predchádzajúcej dohode medzi poistenou osobou a inštitúciou poskytujúcou liečbu, aby sa zaručila dostupnosť starostlivosti a sloboďa poistenej osoby dočasne sa zdržiavať v inom členskom štáte.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 32, 5.2.2004, s. 78.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 4. decembra 2003 a rozhodnutie Rady zo 4. marca 2004.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 149, 5.7.1971, s. 2. Nariadenie konsolidované nariadením (ES) č. 118/97 (Ú. v. ES L 28, 30.1.1997, s. 1) a naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1386/2001 Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 187, 10.7.2001, s. 1).

- (6) Prístup k vecným dávkam počas dočasného pobytu v inom členskom štáte je poskytovaný v zásade na základe predloženia príslušného formulára ustanoveného nariadením (EHS) č. 574/72 Rady z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pre vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 ⁽¹⁾. Niektoré členské štáty stále vyžadujú – formálne, aj keď nie v praxi – vyplnenie formalít navyše po príchode na ich územie. Tieto požiadavky, osobitne povinnosť systematicky a vopred predkladať inštitúcii v mieste pobytu overené vyhlásenie dosvedčujúce nárok na vecné dávky, sa dnes javia ako zbytočne obmedzujúce a svojou povahou prekážajúce voľnému pohybu zúčastnených osôb.
- (7) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli poskytnuté primerané informácie týkajúce sa zmien práv a povinností zavedených týmto nariadením.
- (8) Pre účinné a primerané vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 je nevyhnutná spolupráca medzi inštitúciami a osobami, ktorých sa týka uvedené nariadenie. Táto spolupráca vopred predpokladá na strane inštitúcií a poistených osôb poskytovanie úplných informácií o akýchkoľvek zmenách, ktoré by mohli ovplyvniť nárok na dávky, ako je akékoľvek zrušenie alebo zmena zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti poistenej osoby, akýkoľvek prevod bydliska alebo miesta pobytu tejto osoby alebo člena jej rodiny, zmeny v rodinnej situácii alebo zmeny a doplnky k legislatíve.
- (9) Vzhľadom na zložitú niektorých individuálnych situácií týkajúcich sa pohybu osôb by sa malo urobiť opatrenie pre mechanizmus umožňujúci inštitúciami rozhodovať v individuálnych prípadoch, v ktorých odlišné interpretácie nariadenia (EHS) č. 1408/71 a jeho vykonávacieho nariadenia by mohli ohroziť práva príslušnej osoby. Ak sa nebude môcť nájsť riešenie, podľa ktorého sa dodržia všetky práva príslušného jedinca, malo by sa urobiť opatrenie na možnosť postúpenia záležitosti správnej komisii.
- (10) Aby sa nariadenie uviedlo do súladu s vývojom v oblasti spracovania dát, v ktorej je európska karta zdravotného poistenia významným prvkom, keďže sa dlhodobo uvažuje o tom, že sa vytvorí elektronické médium čitateľné vo všetkých členských štátoch, niektoré články nariadenia (EHS) č. 574/72 by sa mali zmeniť a doplniť, aby toto nariadenie zahŕňalo koncepciu dokumentu s akýmkoľvek obsahom, nech je jeho médium akékoľvek, napísaného na papieri alebo uloženého v elektronickej forme alebo ako zvukový alebo vizuálny alebo audiovizuálny záznam,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EHS) č. 1408/71 sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. článok 22 sa mení a dopĺňa takto:

a) pododsek 1 písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) ktorého stav si vyžaduje vecné dávky, ktoré sa stávajú nutnými z lekárskeho dôvodu počas pobytu v inom členskom štáte, berúc do úvahy povahu dávok a očakávanú dĺžku pobytu;“

b) vkladá sa nasledujúci odsek:

„1a. Správna komisia vytvorí zoznam vecných dávok, ktoré si z praktických dôvodov vyžadujú predchádzajúcu dohodu medzi príslušnou osobou a inštitúciou poskytujúcou starostlivosť, aby boli poskytované počas pobytu v inom členskom štáte;“

c) v odseku 3 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Odseky 1, 1 písmeno a) a 2 sa analogicky vzťahujú na členov rodiny zamestnanej osoby alebo samostatne zárobkovo činné osoby.“;

2. článok 22 písmeno a) sa nahrádza takto:

„Článok 22 písmeno a)

Osobitné pravidlá pre určité kategórie osôb

Nehľadiac na článok 2, článok 22 odsek 1 písmeno a) a c) a odsek 1 písmeno a) sa tiež vzťahujú na osoby, ktoré sú štátnymi príslušníkmi jedného z členských štátov a ktoré sú poistené podľa legislatívy členského štátu, a na členov ich rodín, ktorí s nimi bývajú.“;

3. článok 22 písmeno b) sa vynecháva;

4. článok 25 sa mení a dopĺňa takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Nezamestnaná osoba, ktorá bola predtým zamestnaná alebo samostatne zárobkovo činná a na ktorú sa vzťahujú ustanovenia článku 69 odseku 1 alebo článku 71 odseku 1 písmena b) bodu ii) druhá veta a ktorá spĺňa podmienky stanovené v legislatíve príslušného štátu pre nárok na vecné dávky a peňažné dávky, berúc do úvahy tam, kde je to potrebné, ustanovenia článku 18, obdrží v časovom úseku uvedenom v článku 69 odsek 1 písmeno c):

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 74, 27.3.1972, s. 1. Nariadenie konsolidované nariadením (ES) č. 118/97 a naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 1851/2003 (Ú. v. ES L 271, 22.10.2003, s. 3).

a) vecné dávky, ktoré sa stávajú nevyhnutnými z lekárskeho dôvodu pre túto osobu počas jej pobytu na území členského štátu, kde hľadá zamestnanie, berúc do úvahy povahu dávok a očakávanú dĺžku pobytu. Tieto vecné dávky sa poskytujú v mene príslušnej inštitúcie inštitúciou členského štátu, v ktorom osoba hľadá zamestnanie, v súlade s ustanoveniami legislatívy, ktoré naposledy spomenutá inštitúcia vykonáva, ako keby bola poistená u nej;

b) peňažné dávky poskytované príslušnou inštitúciou v súlade s ustanoveniami legislatívy, ktoré vykonáva. Avšak dohodou medzi príslušnou inštitúciou a inštitúciou členského štátu, v ktorom nezamestnaná osoba hľadá zamestnanie, môžu byť dávky poskytované naposledy menovanou inštitúciou v mene prv menovanej inštitúcie v súlade s ustanoveniami legislatívy príslušného štátu. Podpora v nezamestnanosti podľa článku 69 odsek 1 sa neposkytuje po dobu, počas ktorej sú poberané peňažné dávky.“

b) vkladá sa nasledujúci odsek:

„1a. Článok 22 odsek 1 písmeno a) sa aplikuje analogicky.“;

5. článok 31 sa nahrádza takto:

„Článok 31

Pobyt dôchodcu a/alebo členov jeho rodiny v členskom štáte inom ako je štát, v ktorom bývajú

1. Dôchodca oprávnený na dôchodok alebo dôchodky podľa legislatívy jedného členského štátu alebo na dôchodky podľa legislatívy dvoch alebo viacerých členských štátov, ktorý je oprávnený na dávky podľa legislatívy jedného z týchto štátov, obdrží s členmi svojej rodiny, ktorí sa zdržiavajú na území členského štátu iného ako je štát, v ktorom bývajú:

a) vecné dávky, ktoré sa stávajú nevyhnutnými z lekárskeho dôvodu počas jeho pobytu na území členského štátu iného ako je štát bydliska, berúc do úvahy povahu dávok a očakávanú dĺžku pobytu. Tieto vecné dávky poskytuje inštitúcia v mieste pobytu v súlade s ustanoveniami legislatívy, ktoré vykonáva, v mene inštitúcie miesta bydliska dôchodcu alebo členov jeho rodiny;

b) peňažné dávky poskytované, kde je to vhodné, príslušnou inštitúciou, ako je stanovené v článku 27 alebo 28 ods. 2, v súlade s ustanoveniami legislatívy, ktoré vykonáva. Avšak dohodou medzi príslušnou inštitúciou a inštitúciou miesta pobytu môžu byť tieto dávky poskytované naposledy

menovanou inštitúciou v mene prv menovanej inštitúcie v súlade s ustanoveniami legislatívy príslušného štátu.

2. Článok 22 odsek 1a sa bude uplatňovať analogicky.“

6. článok 34 a sa nahrádza takto:

„Článok 34a

Osobitné ustanovenia pre študentov a členov ich rodín

Články 18, 19, 22 ods. 1 písmeno a) a c) a odsek 1a), článok 22 ods. 2 druhý pododsek, článok 22 ods. 3, články 23 a 24 a oddiely 6 a 7 sa aplikujú analogicky na študentov a členov ich rodín, ak je to nutné.“;

7. vynecháva sa článok 34 písmeno b);

8. vkladá sa nasledujúci článok:

„Článok 84a

Vzťahy medzi inštitúciami a osobami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie

1. Inštitúcie a osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, majú povinnosť vzájomného informovania a spolupráce na zabezpečenie správneho vykonávania tohto nariadenia.

Inštitúcie v súlade so zásadou správneho vykonávania odpovedajú na všetky dopyty v primeranom čase a v tejto súvislosti poskytujú zainteresovaným osobám akékoľvek požadované informácie pre uplatňovanie práv im udelených týmto nariadením.

Zainteresované osoby informujú inštitúcie príslušného štátu a štátu bydliska čo najskôr o akýchkoľvek zmenách ich osobnej alebo rodinnej situácie, ktoré majú vplyv na ich právo na dávky podľa tohto nariadenia.

2. Nedodržanie povinnosti informovania uvedenej v odseku 1 tretom pododseku môže mať za následok aplikáciu primeraných opatrení v rámci vnútroštátneho práva. Tieto opatrenia sú jednako ekvivalentné opatreniam aplikovateľným na podobné situácie podľa vnútroštátneho práva a osobám uplatňujúcim nárok neznemožujú alebo v praxi nadmerne nesťažujú uplatňovanie práv im udelených týmto nariadením.

3. V prípade ťažkostí pri interpretácii alebo aplikácii tohto nariadenia, čo by mohlo ohroziť práva osoby, na ktorú sa vzťahuje, inštitúcia príslušného štátu alebo štátu miesta bydliska príslušnej osoby kontaktuje inštitúciu (inštitúcie) príslušného členského štátu (príslušných členských štátov). Ak sa nebudie môcť nájsť riešenie v primeranom čase, zainteresované orgány môžu požiadať správnu komisiu o intervenciu.“

Článok 2

7. v článku 23 sa druhý odsek nahrádza takto:

Nariadenie (EHS) č. 574/72 sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. v článku 2 sa ods. 1 nahrádza takto:

„1. Vzory dokumentov potrebných pre uplatnenie nariadenia a vykonávacieho nariadenia vypracuje správna komisia.

Tieto dokumenty sa môžu odovzdávať medzi inštitúciami v papierovej alebo inej forme alebo pomocou telematických služieb ako normalizované elektronické správy v súlade s titulom VIa. Výmena informácií pomocou telematických služieb podlieha dohode medzi príslušnými orgánmi alebo inštitúciami ustanovenými príslušnými orgánmi vysielajúceho členského štátu a orgánmi prijímajúceho členského štátu;“

2. v článku 17 sa vynechávajú odseky 6 a 7;

3. v článku 19 písm. a) sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Článok 17 ods. 9 vykonávacieho nariadenia sa aplikuje analogicky.“;

4. vynecháva sa článok 20;

5. článok 21 sa nahrádza takto:

„Článok 21

Vecné dávky v prípade pobytu v členskom štáte inom ako je príslušný štát

1. Aby zamestnaná osoba alebo samostatne zárobkovo činná osoba získala vecné dávky podľa článku 22 ods. 1 písm. a) bod i) nariadenia, predkladá poskytovateľovi starostlivosti dokument vydaný príslušnou inštitúciou, osvedčujúci, že je oprávnená na vecné dávky. Takýto dokument sa vypracováva v súlade s článkom 2. Ak príslušná osoba nevie predložiť takýto dokument, skontaktuje sa s inštitúciou v mieste pobytu, ktorá od príslušnej inštitúcie vyžiada overené potvrdenie preukazujúce, že príslušná osoba je oprávnená na vecné dávky.

Dokument vydaný príslušnou inštitúciou pre nárok na dávky v súlade s článkom 22 ods. 1 písmeno a) bod i) nariadenia má v každom príslušnom jednotlivom prípade rovnaký účinok s ohľadom na poskytovateľa starostlivosti, ako vnútroštátny dôkaz nárokov osôb poistených u inštitúcie v mieste pobytu.

2. Článok 17 ods. 9 vykonávacieho nariadenia sa aplikuje analogicky.“;

6. v článku 22 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Článok 17 odsek 9 vykonávacieho nariadenia sa aplikuje analogicky.“;

„Avšak v prípadoch uvedených v druhom pododseku článku 22 ods. 3 nariadenia sa inštitúcia v mieste bydliska a legislatíva krajiny bydliska členov rodiny považujú za príslušnú inštitúciu a za legislatívu príslušného štátu pre účely článku 17 ods. 9, článkov 21 a 22 vykonávacieho nariadenia.“

8. Článok 26 sa mení a dopĺňa takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„3. 1. Aby nezamestnaná osoba alebo člen jej rodiny ju sprevádzajúci získala vecné dávky podľa článku 25 ods. 1 písm. a) a ods. 1a) nariadenia, predkladá poskytovateľovi starostlivosti dokument vydaný príslušnou inštitúciou, osvedčujúci, že je oprávnená na vecné dávky. Takýto dokument sa vypracováva v súlade s ustanoveniami článku 2. Ak príslušná osoba nevie predložiť takýto dokument, skontaktuje sa s inštitúciou v mieste pobytu, ktorá od príslušnej inštitúcie vyžiada overené potvrdenie preukazujúce, že príslušná osoba je oprávnená na vecné dávky.

Dokument vydaný príslušnou inštitúciou pre nárok na dávky v súlade s článkom 22 ods. 1 písm. a) nariadenia má v každom príslušnom jednotlivom prípade rovnaký účinok s ohľadom na poskytovateľa starostlivosti ako vnútroštátny dôkaz nárokov osôb poistených u inštitúcie v mieste, kam nezamestnaná osoba odišla.“;

b) vkladá sa nasledujúci odsek:

„1a. Aby nezamestnaná osoba získala peňažné dávky podľa článku 25 ods. 1 písm. b) nariadenia pre seba a pre členov svojej rodiny, predkladá poisťovní v mieste, kam odišla, overené potvrdenie, o ktoré pred svojím odchodom požiadala príslušnú poisťovňu. Ak nezamestnaná osoba nepredloží toto overené potvrdenie, inštitúcia v mieste, kam odišla, ho získa od príslušnej inštitúcie. Toto overené potvrdenie musí preukázať existenciu práva na príslušné dávky za podmienok stanovených v článku 69 ods. 1 písm. a) nariadenia, poukázať na trvanie tohto práva, berúc do úvahy ustanovenia článku 69 ods. 1 písm. c) nariadenia, a v prípade pracovnej neschopnosti alebo hospitalizácie špecifikovať čiastku peňažných dávok, ktoré sa majú poskytovať, kde je to vhodné, nemocenským poistením v hore uvedenom období.“;

c) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Článok 17 ods. 9 vykonávacieho nariadenia sa aplikuje analogicky.“

článok 31 nariadenia. Ak títo členovia rodiny majú bydlisko na území iného členského štátu ako je členský štát dôchodcu, dokument uvedený v odseku 1 vydáva inštitúcia v mieste ich bydliska.“;

9. Článok 31 sa nahrádza takto:

„Článok 31

Vecné dávky pre dôchodcov a členov ich rodín zdržiavajúcich sa v členskom štáte inom ako je členský štát, v ktorom bývajú

1. Aby dôchodca získal vecné dávky podľa článku 31 nariadenia, predkladá poskytovateľovi starostlivosti dokument vydaný inštitúciou v mieste bydliska, osvedčujúci, že je oprávnený na vecné dávky. Takýto dokument sa vypracováva v súlade s článkom 2. Ak príslušná osoba nevie predložiť takýto dokument, skontaktuje sa s inštitúciou v mieste pobytu, ktorá vyžiada od inštitúcie v mieste bydliska overené potvrdenie preukazujúce, že príslušná osoba je oprávnená na vecné dávky.

Dokument vydaný príslušnou inštitúciou pre nárok na dávky v súlade s článkom 31 nariadenia má v každom príslušnom jednotlivom prípade rovnaký účinok s ohľadom na poskytovateľa starostlivosti ako vnútroštátny dôkaz nárokov osôb poistených u inštitúcie v mieste pobytu.

2. Článok 17 ods. 9 vykonávacieho nariadenia sa aplikuje analogicky.

3. Odseky 1 a 2 sa aplikujú analogicky s ohľadom na poskytnutie vecných dávok členom rodiny, na ktorých sa vzťahuje

10. v článku 117 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Vychádzajúc z výskumu a návrhov technickej komisie uvedených v článku 117 písmene c) vykonávacieho nariadenia, správna komisia prispôsobí novým metódam spracovania dát vzory dokumentov, ako aj smerovacie kanály a procesy prenosu dát potrebné pre aplikáciu nariadenia a vykonávacieho nariadenia.“

Článok 3

Členské štáty zabezpečia, aby boli poskytnuté primerané informácie týkajúce sa zmien v právach a povinnostiach zavedených týmto nariadením.

Článok 4

Na účely vykonávania tohto nariadenia inštitúcie v štáte pobytu zabezpečia, aby všetci poskytovatelia starostlivosti si boli plne vedomí kritérií stanovených v článku 22 ods. 1 písmeno a) bode i) nariadenia (EHS) č. 1408/71.

Článok 5

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. júna 2004.

Priamy prístup k poskytovateľom starostlivosti je zaručený najneskôr od 1. júla 2004.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 31. marca 2004

Za Európsky parlament

predseda

P. COX

Za Radu

predseda

D. ROCHE